

Naša anketa

„Vstupom do aliancie sme získali mnoho priateľov, ktorí sú ochotní za nás prinášať aj obeť,“ povedal pri príležitosti 15. výročia vstupu SR do NATO podľa pravda.sk šéf jeho vojenského výboru český generál Petr Pavel.

Slovenský národ však priateľa už má. Ochotu nezištne nám vojensky pomôcť a priniesť svoje obeť vyjadril už v časoch Mníchova 1938, čo fakticky preukázal vlastnou krvou pri oslobodzovaní ČSR v rokoch 1944–1945.

Má súčasné priateľstvo s NATO-m, ktoré bolo národu stanovené politikmi, väčšiu hodnotu, ako priateľstvo už prežitú celým národom?

Jozef Ťažký, člen Predsedníctva ObIV SZPB, B. Bystrica: – Priateľstvo a bratstvo spečatené krvou, obeťami a podporou v zlých časoch, si vážim oveľa viac, ako priateľstvo založené na ekonomickom prospechu. Navyše ku krajinám, ktoré nás okupovali a zradili, veľkú dôveru nemám. Serióznych ľudí si však vážim nech sú odkiaľkoľvek.

Igor Kovačka, predseda ZO SZPB, Sklabiňa: – Zhrňme si fakty od vzniku ČSR. Naši západní, tzv. priatelia, nás v roku 1938 zbabelo zapredali Hitlerovi. Potom nás náš nový spojenc, aj za našej účasti v SNP, s veľkými obeťami oslobodil, za čo sme mu dodnes vďační.

Ale ani to nebolo zadarmo a v roku 1968 nás naši sovietski bratia, podľa vtedy platnej spojeneckej zmluvy spolu s našimi východnými priateľmi „oslobodili“ od imperialistov a západnej demokracie a na vyše 20 rokov sa u nás usadili, čím zadusili to, po čom dodnes túži väčšina – socializmus s ľudskou tvárou.

No a my sme sa po roku 1989 dobrovoľne vrátili do lona primitívneho kapitalizmu k našim bývalým západným priateľom. Takže uvažujme, komu dávame naše hlasy, kde sme, akí sme a prečo asi sme tam, kde sme...

Peter Kober, podpredseda ObIV SZPB, Stará Ľubovňa: – Ani náhodou sa nedá porovnať priateľstvo vydobyté obeťami s agresivitou NATO. Zbožné prianie gen. Petra Pavla, že priatelia z aliancie sú ochotní prinášať za nás obeť, sa ale nikdy, nikdy nesplní.

Prečo? NATO je svojimi agresiami porovnateľné akurát s h... Nemeckom, pretože rovnako ako ono, organizuje vojenské cvičenia okupačnej armády na ruských hraniciach. Naši štátni, čelní predstavitelia sa k nám občanom obracajú chrbtom, ba čo viac, zapredávajú nás, lebo sú lokajmi amerických pánov. (Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Svetu chýba 23 miliónov žien

K takému poznaniu dospeli vedci z USA v jednom z výskumov, o ktorom informovalo Le Figaro.

Prirodzený kvantitatívny vzťah mužov a žien je vraj narušený v 12-tich štátoch sveta, kde sa dievčatá rodia zriedkavejšie. Najvýraznejšie to badať v Indii a Číne, v ktorých sa v rokoch 1970–2017 narodilo o 11, resp. o 10 miliónov dievčat menej ako chlapcov. Vedci tvrdia, že za všetko môže politika „jedna rodina – jedno dieťa“ v Číne a aj selektívne potraty v ázijských štátoch. –r–

Slováci v partizánskom hnutí na území Bieloruska

Pri príležitosti osláv 75. výročia oslobodenia Bieloruska od fašistických okupantov a 75. výročia SNP mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Bieloruskej ľudovej republiky v SR Igor A. Leščeňa s riaditeľom Národného archívu BLR a predstaviteľom VHÚ slávnostne otvorili výstavu **Slováci v partizánskom hnutí na území Bieloruska v rokoch 1941–1944. Vernisáže sa 10. apríla 2019 v Univerzitetnej knižnici v Bratislave zúčastnili aj členovia SZPB, vrátane predsedu Pavla Sečkára.**

Protifašistickú bojovú činnosť slovenských partizánov podrobne priblížil Jozef Bystrický z Vojenského historického ústavu. Prítomný bol aj herec Milan Kňažko, ktorý si v roku 1972 zahral rolu veliteľa 1. čs. partizánskeho oddielu v ZSSR kpt. Jána Nálepku (krycie meno Repkin) vo filme Zajtra bude neskoro. Scenár

k nemu napísal Miloš Krno, otec súčasného bratislavského oblastného predsedu SZPB Martina Krna.

Medzi spomienkami z niekoľkomesačného nakrúcania Milan Kňažko spomenul aj vzťah miestneho obyvateľstva k nemu a ním hranej postave, pretože mnohí ho nazývali „naš Jan“. Bojovník časom prinesie aj originál-

ne údaje a fakty, ktoré počas vernisáže zazneli z úst bieloruských historikov, Jozefa Bystrického i spomienky na nakrúcanie od Milana Kňažka.

Výstava trvala do 30. apríla 2019, avšak do augusta má byť na svete aj jej druhá časť a to Bielorusi v protifašistickom odboji na území Slovenska.

Poznámka na záver: Momentálne sa na youtube.com môžeme stretnúť s dokumentom „Partizáni. Svoji a cudzi,“ v ktorých vystupuje bieloruský historik z Bieloruského štátneho múzea Sergej Loparev. Škoda len, že trpí na dávnu sovietskú chorobu, keď slovenských partizánov nazýva „Čechmi“. –milk, vič–

Japonsko potrebuje „malú víťaznú vojnu“

Japonsko považuje Kurilské ostrovy za svoje odveké územie a trvá na ich návrate pod svoju kontrolu. Tohto zámyslu sa nikdy nevzdá, povedal docent Oleg Glazunov z univerzity G. V. Plechanova.

„Štát sa dnes obrodzuje, postupne začína obnovovať armádu i námorníctvo, v zahraničnej politike sa prebudil „samurajský duch“. Za tejto situácie potrebuje politická

elita „malú víťaznú vojnu s Ruskom, hoci aj diplomatickú,“ nazdáva sa expert. To Japonsku pomôže zabudnúť na horkosť porážky v 2. sv. vojne

a pocítiť dôveru vo vlastné sily. A aj keď japonské ministerstvo zahraničia v ostatnej každoročnej správe nespomenulo, že Kurilské ostrovy patria Japonsku, podľa Plechanova to neznamená, že Japonci sa svojich nárokov vzdali.

Podľa regnum.ru, 23. 4. 2019

Očakávali USA Hitlerov útek na ponorku?

FBI odtajnila dokumenty, podľa ktorých po 2. sv. vojne tento americký úrad rozpracúval verzie Hitlerovho úteku z Európy.

Vyplýva z nich, že Hitler mohol po páde Berlína v roku 1945 utiecť ponorkou do Argentíny, v ktorej by mu šesť argentínskych činiteľov poskytlo azyl v južnej časti pohoria Andy.

Takúto informáciu oznámil úradu 21. 9. 1945 jeden

z anonymných spolupracovníkov, FBI ju však považovalo za nedôveryhodnú a nepreukázanú. Riaditeľstvo úradu preto rozhodlo, že pokračovať v hľadaní Hitlera na jej základe nie je možné.

V dokumente, ktorý bol doručený riaditeľovi agentúry Johnovi Edgarovi Hooverovi, sa okrem Hitlera nachádzajú mená 50 nacistov. Na slobodu sa vraj všetci dostali dva týždne po páde Berlína. Podľa vz.ru a lenta.ru z 23. 4. 2019

NATO humor

615 miliónov Európanov žiada od 330 miliónov Američanov, aby ich ochránili pred 147 miliónmi Rusov. Kto je tu Pat a Mat?

NATO je v kríze

Severoatlantická aliancia je v kríze, pretože vo vzťahoch medzi jej členmi sa nahromadilo príliš veľa problémov, píše nemecký list Der Spiegel.

Noviny tvrdia, že kríza dozrela kvôli veľkému počtu protirečení: Nemecko si neplní svoje finančné záväzky pred spojencami, Turecko sa čoraz viac prikláňa na stranu Ruska, Taliansko sa „zahráva“ s Moskvou i Pekingom. Veľkou hrozbou pre NATO je na východe

Rusko a na juhu migrácia a medzinárodný terorizmus. Organizácia nemá na to, aby navrhla na tieto výzvy adekvátnu odpoveď, píše Der Spiegel.

Najväčším nebezpečenstvom pre NATO sú Spojené štáty, pretože prezident USA Donald Trump

považuje medzinárodné organizácie za zbytočné. Prezidentovým poradcom sa len veľkým úsilím darí presvedčovať ho o nevyhnutnosti existencie aliancie. –r–

Slovensko – nárazníková zóna NATO?

Z rozhovoru s predsedníčkou strany Národ a spravodlivosť Annou Belousovovou.

Aká orientácia po nástupe Čaputovej na post hlavy štátu nastane v zahraničnej politike?

Veľa o tom napovedá jej vyjadrenie, ako vníma Rusko a jeho prezidenta: „Politiku Vladimíra Putina považujem za hrozbu nielen pre Slovensko, ale aj pre celú Európu. Vnímam snahu o podkopanie stability, demokracie

a jednoty Európskej únie – či už financovaním extrémistických strán, podporou konšpiračných médií alebo nepriateľskými spravodajskými operáciami. To považujem za vážne ohrozenie ukotvenia Slovenska v západnom civilizačnom priestore. Samozrejme to neznamená nič negatívne voči Rusku ako krajine,

ktorá dala svetu veľa cenného napríklad v umení a pod.“ Sú to veľmi vážne, ničím nepodložené obvinenia na adresu jednej zo svetových mocností.

Myslím si, že aj jej vyjadrenia o prihlásení sa k humanistickým hodnotám a kapacite našej krajiny byť solidárny, je jasným signálom, kam sa bude uberať naša zahraničná politika.

S využitím HSP z 15. 4. 2019

Rusko a NATO úplne zastavili spoluprácu

NATO zašlo príliš ďaleko v nahustovaní konfrontácie s Moskvou, vyhlásil námestník MZV RF Alexander Gruško.

„Aliancia sa sama vzdala pozitívneho programu vo vzťahoch s Ruskom. Ten už neexistuje. A zatiaľ ani niet príznakov toho, žeby NATO

vedelo, ako vyjsť z tejto slepej uličky,“ poznamenal diplomat a absurdným nazval rozhodnutie aliancie zastaviť normálne pracovné kontakty vo vojenskej oblasti, poznamenajúc, že od vzťahov medzi Ruskom a NATO v mnohom závisí aj bezpečnosť Európy. Podľa vz.ru, 15. 4. 2019

NATO nevie predvídať kroky Ruska

Veliteľ vojenských síl NATO v Európe americký generál Curtis Scaparrotti je znepokojený tým, že Západ nie je dnes spôsobilý „predvídať“ kroky Ruska, ako tomu bolo počas studenej vojny so ZSSR.

„Rozumeli sme si vzájomným signálom počas studenej vojny. Rozprávali sme sa,“ povedal pre Associated Press. „Znepokojený som z toho, že teraz ich tak nepoznáme,“ dodal. A ďalej uviedol, že „mali by sme sa viac roz-

právať s Ruskom. Dosiahlo by sa tým vzájomné pochopenie a uvedomenie si toho prečo robíme to, čo robíme“.

Scaparrotti, ktorý je známy neustálymi slovami o „zadržíavaní“ Ruska sa zároveň akoby ospravedlnil atlantistom za svoje názory o predvídaní Ruska, pretože uviedol, že netreba nadväzovať „príliš intenzívne“ kontakty s Moskvou. –r–

Návrh Ruska o vyhnutí sa vojny s USA

Rusko navrhlo USA prijať dohodu o nepripustení atómovej vojny, nedostalo však na tento návrh žiadnu odpoveď, píše „Kommersant“.

Noviny uvádzajú, že Moskva odovzdala návrh dokumentu Washingtonu už v októbri 2018. V jeho úvode sa uvádza, že v takejto vojne nemôže

byť víťaza a preto „nesmie byť nikdy rozpútaná“.

Ruská strana navrhovala uviesť v dokumente všetky nevyhnutné opatrenia na odvrátenie tak úmyselného, ako aj náhodného nasadenia atómových zbraní. Kreml teda na americkú odpoveď čaká už vyše polroka. Podľa vz.ru, 19. 4. 2019 (výňatok)

Teroristi z Bieleho domu potrebujú vojny

Oficiálnou politickou líniou v Bielom dome je – terorizmus. Najnovšie vydierajú Irán.

Dokedy alebo skôr – ako dlho, sa podarí udržať mier vo svete? V Európe sa opäť rozmáha nemecký šovinizmus, ktorého hlavnou myšlienkou je ústredný nepriateľ v podobe Ruska. USA sa snažia zastaviť ekonomický úpadok vyvolávaním rôznych konfliktov a vydieraním krajín s nerastným bohatstvom.

Sloboda, demokracia? Nedajte sa vysmiať, to je ešte väčšia rozprávka, ako spoločnosť, ktorú kedysi sľubovali komu-

nisti, teda každému podľa jeho potrieb. Demokracia funguje len tam, kde sa koná podľa záujmov Berlína, Londýna či Washingtonu (hoci viac by sedelo – Fašingtonu). Kedy si konečne uvedomíme, kam ťahajú svet tzv. demokracie a čo je skutočným cieľom ich politiky?

Americká politika stojí a padá s možnosťou odstránenia protivníka akýmkoľvek spôsobom. Absurdnosťou súčasnosti je fakt, že americkí okupanti na rôznych územiach

sa nemusia zodpovedať „hostiteľskej“ krajine za zločiny, ktorých sa na jej území dopustia. Množstvo krajín, vrátane Slovenska, podlieha vízovej povinnosti napriek tomu, že sú označované za spojencov. Pravda je taká, že spojencami a partnermi sme len vtedy, keď to vyhovuje USA.

Nečudo, však množstvo krajín riadia kolaboranti amerického záujmu, nevelmi odlišní od jedného ústavného przniteľa Slovenska, ktorý označil vlastnú krajinu za – mafiánsky štát. Debata.pravda.sk z 22. 4. 2019 (výňatok)

Čo píšú iní

Grécky parlament opäť žiada od Berlína reparácie

Hneď po 2. sv. vojne žiadali Gréci od Nemecka sumu, ktorá by v dnešnej mene bola približne 15 miliárd eur. Berlín po čase poukázal Aténom 115 miliónov mariek.

Grécko bude na základe rozhodnutia parlamentu zo 17. 4. požadovať od Nemecka finančnú náhradu vo výške 290 miliárd eur za škody a zločiny, ktoré mu Nemci spôsobili počas 2. sv. vojny. Danú sumu určila skupina gréckych expertov.

Cz.sputniknews.com píše, že komisia vzala do úvahy všetky škody spôsobené Treťou ríšou počas vojny. Atény chcú predovšetkým prinavrátiť si povinný úver poskytnutý nacistom vo výške 500 miliónov ríšskych mariek, čo je dnes asi miliarda eur. –r–

...rekordná úroveň súhlasu so Stalinom

„Stalin zostáva v pamäti ľudí ako vrchný veliteľ veľkej krajiny, ktorá zvíťazila v najstrašnejšej vojne sveta. V pamäti zostáva aj epocha rozkvetu ZSSR,“ povedal novinám Vzgljad televízny moderátor Rossija 1 Vladimir Solovjov pri komentovaní prieskumu verejnej mienky agentúrou „Levada centrum“.

Vyplýva z neho totiž, že úroveň súhlasu so Stalinom dosiahol ďalší rekord, keď sa vyšplhal na hodnotu 70 %. 51 % respondentov má k vodcovi vzťah obdivu, úcty alebo sympatií. Pritom o 12 % sa zväčšila skupina tých, ktorí sa priznali k úcte k tomuto politickému činiteľovi. Počet neutrálne i negatívne tváriacich sa ľudí voči Stalinovi sa od roku 2015 znižuje. K negatívnemu názoru voči nemu sa prihlásilo 19 % opýtaných. Podľa vz.ru, 16. 4. 2019 (výňatok)

Bitka v ruskej televízii NTV

Spisovateľ Sergej Lojko počas relácie „Miesto stretnutia“ vyslovil fašistický pozdrav, po ktorom sa takmer začala bitka. Moderátor Ivan Truškin vyhnal spisovateľa zo štúdia.

V relácii sa hovorilo o rozmachu fašizmu na Ukrajine. Expert Michail Markelov vstúpil do diskusie s Lojkom a opýtal sa ho, aký má pas (občianstvo). Lojko odpovedal, že je Rusom. Markelov na to, že prečo teda podporuje banderovcov a nacistov na Ukrajine? Lojko na ňu reagoval fašistickým pozdravom. Markelov, ktorý už predtým nazval Lojka fašistom, vzápätí vykročil k nemu cez štúdio, nasledovali ho aj iní hostia, a takmer sa začala bitka. Potom Lojka nielen vyhnali zo štúdia, ale moderátor Truškin uviedol, že k nacistickému pozdravu Sergeja Lojka bude musieť svoje povedať aj prokurátor. Podľa vz.ru, 15. 4. 2019 (výňatok)

V nemeckej rieke našli bombu z 2. sv. vojny

V rieke Mohan vo Frankfurte nad Mohanom našli 250 kg nevybuchnutú americkú bombu z čias 2. sv. vojny.

Riadený výbuch sa konal 14. apríla, pričom sa plánovala evakuácia 600 obyvateľov bývajúcich v okolí. Na konci 2. sv. vojny bolo na Nemecko zhodených vyše 2 milióny rôznych bômb, z nich vyše 20 % nevybuchlo. Predchádzajúci nález v tomto meste sa našiel v septembri 2017, vtedy však svoje domy opustilo až 60 tisíc obyvateľov. Kp.ru, 13. 4. 2019 (výňatok)

Maduro vyhlásil, že v USA vládnu stúpenci Hitlera

Venezuelský prezident Nicolas Maduro ostro zareagoval na kritiku amerického viceprezidenta Mika Penceho a vyhlásil, že v Spojených štátoch vládnu stúpenci Adolfa Hitlera. „Myslím si, že Adolf Hitler je na inej strane. Rasisti a fašisti nevládnu vo Venezuele, vládnu na severe. Tu vládne národ,“ vyhlásil Maduro vo vysielaní štátnej televízie.

Podľa venezuelského lídra viceprezident USA Pence ho prirovnal k Hitlerovi a vyzval svet na zjednotenie, aby proti nemu bojoval. „Ja som obyčajný človek, z národa, pracujúci človek, som humanista, veľký kresťan. Nikdy v živote som nenariadil niekam vtrhnúť, ja to neurobím, my to neurobíme,“ poznamenal Maduro. „Nie sme národ s vojenskými základňami po celom svete ako vy. Pán Pence, máte 800 vojenských základní na svete. Okupujete, vtrhávate, bombardujete národy sveta počas desaťročí, podporujete štátne prevraty. Som kresťan, revolucionár, socialista od Krista, bolivarán, ktorý je vyučený na hodnotách, príklade a myšlienkach nášho osloboditeľa Simona Bolívara,“ zdôraznil venezuelský prezident. HSP, Sputnik, 12. 4. 2019 (výňatok)

(Pokračovanie na str. 4)

Na čo potrebujeme mladú platformu SZPB?

Nedávno sa Slovenskom nebyť sudcu Najvyššieho súdu SR Štefana Harabina v podstate potichu preniesla kauza gymnazistu (bratislavského gymnázia C. S. Lewisa) Emila H., ktorý sa smrťou vyhrážal skupine obyvateľstva.

Š. Harabín píše, že „Všetky indicie nasvedčujú tomu, že v prípade mladého muža došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 Tr. zák. (č.300/2005 Z.z.)“ a ďalej konkretizuje články, že je to basa až na dva, resp. na 6 mesiacov až dva roky.

Mnoho ľudí už síce podalo na mladíka trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu, ak by sme však mali v SZPB funkčnú plnohodnotnú mládežnícku platformu a tá by sa k tejto kauze postavila mládežnícky razantne zásadovo, odsúdenie tohto skutku by do-

stalo výraznejšiu morálnu váhu. „Čo to vlastne mladý Emil H. napísal,“ zadal si rečnícku otázku sudca Harabín. „**Tak, Čaputová vyhrala a prvé, čo spraví je, že zatočí s opicami a antisemitmi, ako ste vy. Členov tejto skupiny máme označených a budete prví, ktorých budeme strieľať. Nech žije EÚ! Nech žije Zuzana! Nech skape slovenská štátnosť a samostatnosť!**“

A skupine Slovenský národ, spamätaj sa! „odvážny bojovník“ odkázal: „Ja neverím tomu, akí hlúpi a nevzdelaní sú ľudia v tejto skupine. Nič nevieste, ste neúspešní, a tak za svoje smutné životy viníte Ameriku,

EÚ, mimovládky, aktérov, ktorí sa vaše životy snažia zlepšovať. Žijete v dierach, obliekate sa ako opice a jete veci, ktoré my bohatí, dávame prasatám. Tak sa všetci radšej zabite, aby vaše hlúpe deti nemuseli robiť hanbu slušným a vzdelaným ľuďom. Za to, že žijete životy, ktoré sú horšie ako smrť, si môžete len vy sami. Vďaka Sorosovi a Denníku N má moja rodina super život, tak sa v mimovlád-kach zamestnajte aj vy!!!“

Tak čo, nevolá aj toto po inštalovaní mládež protifašistickej platformy? Pretože „mladá urážka“ si v prvom rade žiada „mladú odpoveď“, ojazstnú protixtrémistickú odpoveď. Lebo v tejto kauze zlyhal aj lovec „extrémistov“ Ján Levoslav Benčík.

Vladimír Mikunda

Danko: Minister obrany nebude pokračovať v rokovaníach o obrannej spolupráci s USA

Dohodla sa na tom Koaličná rada, na ktorej bol prítomný aj šéf diplomacie Miroslav Lajčák.

„Dohodli sme sa na tom, že minister obrany nepokračuje v rokovaníach o tej spornej zmluve, ktorá tu bola, a že minister zahraničných vecí predstrie v najbližšej budúcnosti nejaké špecifiká a podmienky, ktoré potom zvažíme, či sú akceptovateľné pre Slovenskú republiku,“ skonštatoval predseda NR SR A. Danko.

Premiér Peter Pellegrini nedávno vyhlásil, že rezort diplomacie bude pokračovať v rokovaníach o obrannej spolupráci s USA na úrovni rámcovej dohody. Cieľom rokovaní má byť potvrdenie, či Slovensko dokáže dohodnúť zmluvu, ktorá nebude narušovať suverenitu krajiny, nebude garantovať prítomnosť vojsk USA na území Slovenska a nebude ho nútiť realizovať projekty, ktoré na svojom území nechce.

Podľa pravda.sk z 15. 4. 2019

USA neodmietajú genocídu Arménov, ale...

...nazývajú ju „Veľkým masakrom“. Spomedzi 50 štátov USA, v ktorých žije vyše pol milióna Arménov ich túto genocídu priznalo 49. Nepriznáva ju len štát Mississippi a USA na federálnej úrovni.

Spojené štáty neodmietajú historické fakty, vysvetľujú ich však po svojom. Že udalosti v roku 1915 boli jedným z najhroznejších zverstiev 20. storočia, povedala 24. 4. 2019 veľvyslankyňa USA v Arménsku Lynne Tracy.

Diplomatka navštívila memoriálny komplex Tsitsenakaberd, kde sa každoročne 24. apríla pripomínajú obeť genocídy Arménov v Osmanskom Turecku.

Arménske spoločenstvo Ameriky bojuje za priznanie vražd a deportácií poldruha milióna

Arménov v Osmanskom Turecku v roku 1915 a odsúdenie tohto zločinu. Lídri Bieleho domu sa však doposiaľ vyhýbali použitiu slova genocída a navrhovali svoju pomoc pri zmiernení Arménov a Turkov. Barack Obama a Donald Trump použili vo svojich vyjadreniach pojem Mec Egern, čo je „Veľký masaker“.

Podľa regnum.ru, 24. 4. 2019

Francúzska genocída v Rwande a Alžírsku?

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan obvinil 24. 4. Francúzsko zo spáchania genocíd v Rwande a v Alžírsku, píše viaceré európske médiá.

„Je jasné, kto len pred 25 rokmi zabil 800 000 ľudí počas genocídy v Rwande. Páchateľmi boli Francúzi,“ vyhlásil Erdogan.

Francúzsko v Rwande podporovalo vládu príslušníkov etnika Hutu, ktorá sa v roku 1994 dopustila genocídy namierenej proti menšine

Tutsiov. Rwanda neskôr vinila Francúzsko zo spoluúčasti na tejto genocíde, čo však Paríž odmieta.

Turecký prezident však pripísal Francúzsku aj vinu za masakre v Alžírsku. „Boli to znova Francúzi, kto zmasakroval státisíce ľudí v rámci genocídy v Alžírsku,“ uviedol Erdogan.

Podľa odhadov alžírkej vlády prišlo o život 1,5 milióna ľudí.

-r-

Mierová zmluva, to nie sú len hranice

„Vždy, keď sused, a Japonsko je náš veľmi dôležitý sused, chce posunúť nejakú otázku dopredu, hoci existuje na ňu diametrálne odlišný názor, treba diskutovať. My sa snažíme rozprávať na základe faktu, ktorý je podľa mňa nespochybniteľný,“ vyhlásil minister zahraničia RF Sergej Lavrov a zdôraznil, že rozprávať „na základe faktu“ znamená na základe Charty OSN.

Lavrov uviedol, že pre predstaviteľov Japonska

je najdôležitejšou otázkou demarkácia hranice medzi štátmi.

Lenže hovoriac o spojeneckom vzťahu Japonska s USA Lavrov poukázal na to, že Tokio v otázke „kde sa pozície Ruska a Západu rozchádzajú“, ani raz nehlasovalo inak ako USA. Čiže „politika USA má otvorene protiruský charakter... Ak si porovnáme tieto dva fakty, tak vidíme, žeby bolo asi predčasné, riešiť zložité problémy,“ dodal minister.

Podľa kp.ru, 3. 4. 2019

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Jozef Petráš, predseda OblV SZPB, Trnava: – Priateľstvo krvou spečatené je najcenejšie. Opak môžu tvrdiť iba tí, čo nezažili útrapy a hrôzy vojny.

Dnešné „priateľstvo“ nám priniesli politici, ktorí oklamali národ a zmocnili sa koristi vybudovanej našimi dedami a otcami. Udržujú ho preto, aby o to nakradnuté a narabované nedošli. Na to prispôsobujú zákony, výchovu a vzdelanie mládež generácie. Slovensko vedú za judášsky groš k záhube.

História a skúsenosti ukazujú, že aj členské štáty NATO viedli medzi sebou vojny. Keďže nemali nerastné bohatstvo, nikoho ich konflikt nezaujímal.

Jaroslav Bulko, predseda OblV SZPB, Žiar nad Hronom: – Vstupom do NATO sa SR zaviazala, že v prípade potreby poskytne aj vojenskú pomoc, ak bude napadnutý členský štát NATO. Teda SR je za ostatné štáty NATO ochotná prinášať obeť.

Československo nemá dobré skúsenosti s vojenskou pomocou západných štátov zo septembra 1938, kedy v rámci Mníchova pomoc odmietli. Jedine ZSSR bol ochotný nám prísť so svojim vojskom na pomoc.

Obeť, ktoré boli ochotné prinášať pri oslobodzovaní Slovenska, vyjadrili za 2. sv. vojny vojaci Červenej armády. Padlo ich tu vyše 63 tisíc. Podobne aj Slováci prejavili svoju statočnosť v boji proti fašizmu. Tak na východnom, ako aj na západnom fronte.

Preliata krv a straty na ľudských životoch má väčšiu hodnotu ako súčasné priateľstvo s NATO.

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Český rozhlas Plus (ne)reaguje

Český rozhlas Plus svojsky reagoval na výsledok ukrajinských prezidentských volieb. V článku, ktorý bol uverejnený na webovej stránke rozhlasu bola uverejnená správa Jana Fingerlanda, ktorý uviedol, že Zelenskij je „žid na čele ukrajinských fašistov“.

Šéf rozhlasu Petr Šabata v reakcii na výhrady ukrajinského veľvyslanectva vyhlásil, že text je celkovo správny a korektný. –r–

Myšlienka čísla

Pokiaľ doteraz sa USA a Západ obávali odvetného úderu Ruska, ktorý sa im javil veľmi ťažký, tak dnes uvažujú úplne inak.

Dnes cítia neustále narastajúcu strategickú prevahu ruských zbraní, ktoré ich dokážu zlikvidovať bez toho, aby oni dokázali odpovedať. Nie náhodou mal pravdu ten, kto napísal, že americká „strategická triáda môže neodolať“.

Hlavné, čo sa teraz Američania pokúšajú urobiť, na čo všetkých núti, je „poďme sa dohodnúť s Ruskom“, začnime dialóg a obracajú sa k Senátu i Kongresu, aby nebránili začatiu dialógu. Inak je celý svet v nebezpečenstve.

Jakov Kedmi na Rossija 1, 16. 4. 2019

V južnej Kórei sa našli tisíce artefaktov vojny 1950–1953

Agentúra Yonhap s odvolávkou na ministerstvo obrany uviedla, že počas prieskumných prác na hranici medzi severnou a južnou Kóreou sa podarilo nájsť vyše dvetisíc artefaktov z vojny 1950–1953.

Našlo sa tu 160 mín a nevybuchnutej munície, stovky kostí, častí výstroja, niekoľko poľných kuchýň...

Južná Kórea upovedomila o náleze aj severnú, tá však, údajne, neprejavila o nález záujem. Pri analogických vykopávkach v roku 2018 sa našli aj pozostatky amerických vojakov, ktoré boli následne poslané do USA.

Podľa regnum.ru, 11. 4. 2019

Zvýšenie dôchodkov vojnových veteránov

Ruská štátna Duma prijala návrh zákona, ktorým sa mení systém príplatkov k dôchodkom veteránov Veľkej vlasteneckej vojny k 1. máju 2019.

Námestníčka ministra obrany Tatiana Ševcova uviedla, že ide o zvýšenie o 9500 rubľov (cca 150 euro).

Podľa ria.ru, 9. 4. 2019

Poznámka redakcie Bojovník: Pokiaľ v roku 2018 bol priemerný dôchodok vojnových veteránov 41 500 rubľov, od 1. mája to bude 51 000 rubľov, čo je cca 650 euro.

(Dokončenie zo str. 2)

Beseda o bojoch na Dukle

Dňa 9. apríla sme sa my, žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ 8. mája vo Svidníku, zúčastnili prednášky o 2. sv. vojne s členmi SZPB, Jánom Uhríkom a Jozefom Feckom.

Na úvod sme si pozreli dokumentárny film o bojoch na Dukle. Potom nám J. Fecko rozprával o svojich zážitkoch z 2. sv. vojny, ktorú si pamätá ako 7-ročný. Pán Fecko sa celý život riadi heslom, ktorého posolstvo odovzdal aj nám: „Miluj svoju matku, otca, rodinu, pôdu a rodný kraj!“ Počas jeho rozprávania sme si pozerali

dvojtyždenník Bojovník a ročenku odbojárov.

Počas prednášky sme si uvedomili, že doba počas a po 2. sv. vojne bola veľmi náročná. Preto si vážime, že žijeme v mieri a aj to, čo máme. Všetci by sme si mali vojnové udalosti pripomínať a spomínať na ne s úctou. Buďme hrdí na svoju rodinu, svoj kraj a našich predkov!

Ďakujeme SZPB a pánovi Števovi Kocurovi za prednášku a jej posolstvo. Veľmi sa nám to páčilo.

Tamara Bačová, Karolína Panová a Barbora Simčáková
ZŠ, 8. mája Svidník, 9. A

Popradská HDK pripravuje k 75. výročiu SNP

Prvou zaujímavosťou bude bezpochyby jedinečná publikácia Marcela Maniaka **Nikdy viac! Príbeh vypálených obcí. Bude opisovať vypálené obce a osady na Slovensku počas 2. sv. vojny, ako aj vypálené hrady, zámky, kaštiele a chaty.**

Vzniká aj publikácia s názvom **Štrba v rokoch druhej svetovej vojny (1939–1945)**. Predstavená má byť počas tohtoročných osláv SNP v Štrbe.

Pre všetkých záujemcov o vojnovú históriu KVH Carpathia pripravuje spolu s obcou Veľká Lomnica, jej ZO SZPB a Oblastným výborom SZPB v Poprade historickú rekonštrukciu bojov. Akcia pod názvom **Veľká Lomnica 1944... po 75 rokoch** sa uskutoční na autentických

miestach. Veľká Lomnica sa koncom augusta 1944 totiž ocitla priamo v bojovej línii. Prebiehali tu boje medzi povstalcami a nemeckými jednotkami. Táto bojová ukážka bude, čo sa týka počtu účinkujúcich a bojovej techniky, najväčšia, aká pod Vysokými Tatrami doteraz bola. HDK sa bude podieľať na príprave scenára.

V priebehu mesiaca október 2019 bude v zrekonštruovaných priestoroch Podtatranského múzea v Poprade inštalovaná výstava pod názvom **75 slobodných rokov pod Vysokými Tatrami**, ktorú pripravuje predseda HDK. Časť výstavy bude venovaná 75. výročiu SNP a časť blížiacemu sa 75. výročiu oslobodenia podtatranského regiónu. V novembri bude výstava presunutá do priestorov Múzea v Kežmarku. – MM –

Beseda o Spravodlivých medzi národmi

Združenie **ESTER** a Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach usporiadali 26. marca 2019 besedu „Spravodliví“ o výnimočných záchrancoch. Besedu s redaktorkou RTVS Dagmar Mozolovou moderovala Edita Ganoczyová.

Autentické príbehy Spravodlivých medzi národmi redaktorka nahráva ako spomienky pamätníkov po Slovensku, ktorí zachraňovali, ale aj zachránených. Doteraz redaktorka priniesla 106 príbehov o statočnosti Slovákov, ktorí zachránili svojich židovských spoluobčanov.

Otvorili im svoje dvere a nebáli sa riskovať. D. Mozolová priblížila veľmi emotívne autentické príbehy. Nie vždy sa zavŕšili s dobrým koncom. Stačilo, že ich niekto prezradil a čelili likvidácii celej rodiny.

Redaktorka spomenula aj gréckokatolíckeho biskupa Pavla Petra Gojdiča, ktorý zachránil mnoho židovských rodín a nabádal k pomoci aj kňazov. Cieľom Dagmar Mozolovej je pokračovať v tomto diele a vydať knihu s týmito príbehmi. Mária Tomášová

Spomienka na oslobodenie

V **Trenčianskych Tepliciach** sa niekoľko dní pred každoročným výročím oslobodenia stretávajú členovia ZO SZPB pri pamätníku Padlých v SNP v kúpeľnom parku, aby po zime upravili jeho okolie.

Dňa 10. apríla sa potom pri ňom stretli primátorka Zuzana Frajková Ďurmeková, niekoľko poslancov mestského zastupiteľstva, občanov a členov ZO SZPB a pripomenuli si slobodu prinesenú 40. armádou a 4. rumunskou armádou 2. UF.

Predseda ZO SZPB Karol Glamoš v krátkom

príhovore pripomenul prítomným, že pri oslobodzovaní nášho mesta padlo 111 Rumunov a 5 Sovietov. Počas bojov bolo poškodených 73 budov a dva mosty cez riečku Tepličku. **Na spresnenie povedal, že podľa mestskej kroniky z roku 1945, záznamu a mapy v Múzeu partizánskej brigády Jána Žižku v Bánovciach nad Bebravou a zapísaných pamätí jeho matky, boli T. Teplice oslobodené už ráno, 9. apríla 1945. Doteraz sa totiž tradovalo, že oslobodené boli až 10. apríla.** – KG –

■ BIS podľa vzoru Gestapa

Dozvedeli sme sa, že riaditeľ Bezpečnostnej informačnej služby obdaroval ministra školstva novými smernicami na výučbu českých dejín.

Užasli sme. Naposledy sa to stalo za protektorátu (1939–1945), kedy sa Gestapo (nemecká tajná štátna polícia) rozhodlo usmerniť výučbu českých dejín na našich školách. Prirodzene v duchu nemecko-nacionalistickej ideológie.

Výber českých učiteľov bol vtedy vyslaný do kurzov výučby dejepisu vo vzdelávacích centrách v Ríši. Vedelo sa, že zmeniť výklad dejín vo vedomí učiteľov nie je úloha krátkodobá. A tak na dobu, než si dostatočné množstvo učiteľov jej nové poňatie osvojí, bola výučba dejepisu na školách zrušená. Mám o tom doklad, niekoľko výročných vysvedčení z gymnázia v časoch protektorátu. V rubrike Geschichte (Dejepis) sa namiesto známky píše: Wurde nich unterrichtet (Nevyučovalo sa).

Od tých čias prešlo 80 rokov. A máme tu novú nespokojnosť a nové smernice na výučbu dejepisu. Tentoraz od riaditeľa Bezpečnostnej informačnej služby. A nepáčia sa mu hneď kapitoly o našich začiatkoch v nových časoch, o národnom obrodení, o panslavizme, o básnikovi Čelakovskom. No a my v tých nových smerniciach spoznávame onú starú protektorátnu ideológiu, ktorá zbavovala náš národ identity a práva na samostatnosť a svojbytnosť kultúrnu i politickú.

Takže kam sa podľa BIS musíme vracat? Pred národné prebudenie a obrodenie? Teda k Bielej hore? Nemali sme sa podľa ducha nových smerníc pobielohorskému „temnu“ vzpierať? Mali sme sa bez námietok odnárodniť a asimilovať s cudzím jazykom a cudzou kultúrou? Nemali sme prežívať žiadne prebudenie a obrodenie? Nestalo sa tak.

Takže? Zabudnite na ne, želá si BIS. A vlastne – nehovoriť nič nové. Pravdy a klamstvá českých dejín od zmareného stavovského povstania v 17. storočí sa opakovane stretávajú dodnes. Stretávajú sa aj v 21. storočí. Čie záujmy chce so svojim „novým“ výkladom dejín hájiť dnešná BIS?

Hraničár, marec-apríl 2019

■ Kto špiní odkaz boja s nacizmom

Poliaci Banderu chytili, odsúdili ho na vysoký trest za organizáciu 64 atentátov na významných Poliakov. Z poľského kriminálu Banderu vyťahol až Hitler po obsadení Poľska.

Hitler síce Banderu prepustil, ale nedovolil mu organizovať samostatnú Ukrajinu, a opäť ho po neslávnom pokuse o ustavení štátu Ukrajina internoval a prepustil aj s (Andrijom) Meľnikom v roku 1943 na fašistickú kolaboráciu na boj s Červenou armádou.

Banderovci sa zvýraznili strašnými vraždami Rusov, Bielorusov i Malorusov a taktiež obrovskými zverstvami proti Poliakom a Židom na území vtedajšej Ukrajiny. Existujú tisíce svedectiev, stovky dokumentov a fotografií o vyčistiť benderovcov.

Keď bol nacizmus porazený Červenou armádou, banderovci sa pokúsili cez Poľsko a ČSR, hlavne cez slovenské územie, v rokoch 1944–1947 prerázať do Maďarska a hlavne do Rakúska. Pritom podľa svedectiev brnenských príslušníkov vtedajšej ZNB, len na území Slovenska zavraždili 247 civilných osôb!

Hraničár, marec-apríl 2019 (výňatok)

■ Tiso verzus Hlinka

Prečo Hlinku spájali s režimom a s Hitlerom?

Historik Dušan Kováč: Vysvetlenie treba hľadať u ľudí, ktorí sa pričínili o to, že sa Hlinka s týmto režimom spájal. Hlinka mal v slovenskej spoločnosti pomerne dobré zázemie, a to predovšetkým medzi slovenskými katolíckymi. Slovenskí ľudáci na čele s Jozefom Tisom pomohli Hitlerovi rozbiť Československo vyhlásením Slovenského štátu 14. marca 1939, čo sa udialo na nátlak Hitlera aj z ambícií slovenských ľudákov, predovšetkým Tisa, zastávať pozície v štáte.

Ľudáci teda išli Hitlerovi po ruku a potrebovali to nejakým spôsobom aj zdôvodniť, a tak sa stále odvolávali na Hlinku ako na svojho vodcu a človeka, ktorý mal medzi slovenskými katolíckymi určitú autoritu. Čiže vlastne zneužívali jeho meno na to, aby tu etablovali nedemokratický režim.

Netvrdím, že Hlinka bol nejaký veľký demokrat. No na to, čo sa tu za Hitlera dialo, slúžil ako akýsi poľahčujúci argument.

Pravdivá história č. 02/2019, apríl-máj 2019 (výňatok)

80. výročie bombardovania Spišskej Novej Vsi

Predstavitelia SZPB na čele s predsedom P. Sečkárom a tajomníkom ÚR SZPB V. Longauerom sa 22. marca pri pamätníku poklonili obeť Malej vojny v Spišskej Novej Vsi.

Riaditeľ Domu MS Spišská Nová Ves Rastislav Zacher na spomienkovom podujatí v koncertnej sieni Reduta apeloval predovšetkým na mladú generáciu, aby nezabúdala na odkaz našich predkov a vždy si pripomínala tieto významné udalosti a osobnosti. Dramatickou scénkou nám členovia Divadelného odboru MS a Mladej Matice s názvom „Hrdinovia Malej vojny“ priblížili sled udalostí počas Malej vojny.

Medzi hosťami boli 1. tajomník Veľvyslanectva RF I. Samošíkin, primátor Spišskej Novej Vsi P. Bečarik, predseda MS M. Gešper, brigádny generál OS

SR V. Kubáň a mnoho ďalších. Program obohatila dychová hudba „Orchester Vychodňarov“ z Nižného Hrabovca.

Podujatie vyvrcholilo pietnou spomienkou na obeť bombardovania mesta a slávnostným kladením vencov pri pamätníku hrdinov Malej vojny. Vence položili i pri ned'alekom pamätníku gen. in memoriam Jána Nálepku.

Spomienky sa zúčastnilo okolo 400 ľudí, vrátane členov SZPB Vranov nad Topľou 1 a ďalších organizácií SZPB, MS, zástupcovia politických strán, mestského zastupiteľstva a široká verejnosť.

Jana Gešperová

Údolie smrti – zem vojnových hrdinov

Dňa 11. apríla 2019 sa v obci Havranec konal jednodňový workshop, ktorý bol vyvrcholením mikroprojektu: „Údolie smrti – zem vojnových hrdinov“, financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja Program Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014–2020.

Workshop sa uskutočnil za účelom prezentácie možností cezhraničnej spolupráce a podpory rozvoja programov a produktov cestovného ruchu so špecifickou tematikou prihraničných regiónov. Prebiehal za účasti slovenského a poľského partnera, združení a organizácií, ktoré sa zameriavajú na rozvoj, podporu a propagáciu tohto kultúrneho a prírodného dedičstva.

V rámci mikroprojektu boli vybudované dva altánky. Jeden v obci Havranec a druhý v obci Kružľová. Teraz slúžia ako spoločenská a oddychová zóna pre turistov a ľudí zo širokého okolia.

V rámci mikroprojektu bol tiež vybudovaný **nadpis: „Údolie smrti“**. Uctili sme si ním pamiatku všetkých padlých vojakov

a pripomenuli si ťažké straty a urputné boje počas 2. sv. vojny. Zároveň sa svojou veľkosťou stal dominantou Údolia smrti a **čoskoro bude zapísaný v knihe rekordov, ako najväčší nadpis na Slovensku.**

Ďalšou dôležitou aktivitou bolo osadenie informačných tabúl v každej obci mikroregiónu s informáciami o najvýznamnejších osobnostiach pôsobiacich na danom území vo vojnových časoch, ktorí zohrali svoju historickú úlohu v oslobodzovaní územia počas 2. sv. vojny. Informačný leták s mapou, vyhotovený v slovenskej a poľskej verzii v rámci tohto mikroprojektu informuje o historických a kultúrnych pamiatkach v 9-tich obciach mikroregionu Údolia smrti.

Róbert Hajduk

Miesto pre...

Kamila Krištofíka,
predsedu ObIV SZPB Nové Mesto nad Váhom

Oblasťná organizácia SZPB v Novom Meste nad Váhom má 501 členov. Tvoria ju 16 základných organizácií, pôsobiach v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Myjava. Najpočetnejšími základnými organizáciami sú Nové Mesto nad Váhom, Myjava a Stará Turá. Žiaľ, ubúdajú nám priami účastníci odboja, ktorých máme v súčasnosti 16. Oblasťná organizácia je prihraničná, dlhodobo spolupracujeme s ObIV ČSBS Kyjov, Uher-ské Hradište a rozvíjame spoluprácu s Valašským Meziříčím.

Čo nastolila oblasťná konferencia?

– Pre mňa osobne zvolením do funkcie predsedu oblastnej organizácie viac práce a zodpovednosti. Pre organizáciu nastolila úlohy, ktoré sú zapracované v Pláne hlavných úloh a v uznesení. **Hlavne požiadavku omladzovať členskú základňu a funkcionársky aktív** a s tým spojenú ich prípravu, **aby sme si vychovali dôstojných nástupcov.** Je to aj potreba zvyšovať odber Bojovníka a ročníek odbojárov a ich využívanie v každodennej práci.

Čím sa zaoberáte v tomto období?

– Vyhodnotením oblastnej konferencie SZPB, rozpracovaním jej záverov a prenesením ich do povedomia a práce všetkých členov. Prípravou na XVII. zjazd SZPB a prípravou na spomienkové oslavy oslobodenia miest a obcí nášho regiónu, ale i ukončenia 2. sv. vojny a 75. výročia SNP.

Aký je momentálne váš najväčší úspech a čo sa vám nedarí?

– Darí sa nám dlhoročná spolupráca s orgánmi štátnej správy a samosprávy. V dobrej spolupráci pokračujeme s JDS a ZV SR klub Nové Mesto nad Váhom. Za pomoci Múzea SNP, VHÚ, ŠPÚ sa nám už dlhodobo darí organizovať semináre pre učiteľov dejepisu a žiakov výstupných ročníkov ZŠ a SŠ. S finančným príspevkom veľvyslanectva RF, vďaka aktivitám starostu, ZO SZPB a dobrovoľníkov, sa nám podarilo zrekonštruovať pamätník a hroby vojakov Červenej armády v Novej Bošáci a pamätník vojakov Červenej armády a Rumunskej kráľovskej armády na Grúni.

Problematika odboja v našom regióne je spracovaná obsiahle. Sme však dlžní v téme: pomoc a účasť vojakov miestnej vojenskej posádky v príprave a priebehu SNP. **Nedarí sa nám vo väčšej miere zapojiť školy do súťaže „Medzníky 2. sv. vojny“**, hlavne do okresného kola.

Čo by ste potrebovali na zefektívnenie práce od XVII. zjazdu SZPB?

– **Zjednodušenie administratívy**, lebo sa mi zdá, že narastá v duchu, čo nie je na papieri, to sa neurobilo. A to, na čo som upozornil už v minulosti, **skvalitniť prípravu funkcionárskeho aktívu a lektorov odborníkmi na boj proti extrémizmu a jeho prejavom.**

Ján Žiaka,
predsedu ObIV SZPB Prievidza

Oblasťná organizácia SZPB v Prievidzi pôsobí v okresoch Prievidza a Partizánske. V 19 základných organizáciách združuje 583 členov, z ktorých je 15 priamych účastníkov protifašistického odboja. Najväčšiu základnú organizáciu SZPB s 87 členmi má v Partizánskom. Jedna ZO SZPB je vedená od založenia (1969 – výnimka ústredného orgánu) pri výrobnom podniku Hornonitrianske bane a. s. Prievidza.

Čo nastolila oblasťná konferencia?

– Požiadavku na užšiu spoluprácu so samosprávami miest a obcí, predovšetkým v oblasti osláv oslobodenia a SNP. Zvýšenú pozornosť musíme venovať pamätníkom protifašistického odboja a **dosiahnuť rozšírenie členskej základne nad 600 členov**, zameraním sa predovšetkým na mladých rodinných príslušníkov a našich sympatizantov.

Čím sa zaoberáte v tomto období?

– Predovšetkým oslavami oslobodenia a pripravujeme sa na 75. výročie SNP. Hodnotíme dosiahnuté výsledky pri organizovaní 4. ročníka vedomostnej súťaže Medzníky 2. svetovej vojny. Do okresného kola sa prihlásilo 11 družstiev zo ZŠ a z 8-ročného gymnázia.

V obciach nemáme problémy so zabezpečením účasti mladých (žiakov a študentov) na spomienkových podujatiach, ale v mestách je to problém, pretože oslavy sa konajú v popoludňajších hodinách, po vyučovaní. Výnimkou je mesto Partizánske, ktoré v rámci osláv organizuje aj Beh oslobodenia.

Aký je momentálne váš najväčší úspech a čo sa vám nedarí?

– **Po 17 rokoch sme obnovili partizánsky bunker pod Magurou v obci Malinová.** Od samého začiatku obnovy až do jej ukončenia koordinoval rekonštrukciu predseda ZO SZPB Peter Benko. Na obnove sa popri našich členoch podieľali aj ďalší občania a sympatizanti. Finančné prostriedky na obnovu bunkra získala ZO SZPB od sponzorov a obce.

V ZO SZPB Kolačno bol **odhalený historicko-poznávací panel z dejín organizácie s novými poznatkami z obdobia partizánskeho hnutia.** V ZO SZPB Lehota pod Vtáčnikom sa začalo s obnovou partizánskej poľnej nemocnice.

Čo by ste potrebovali na zefektívnenie práce od XVII. zjazdu SZPB?

– Aby v duchu udržiavania tradícií národno-oslobodzovacieho a protifašistického odboja pokračoval v tvorbe podmienok najmä na finančné zabezpečovanie starostlivosti o pamätníky. A taktiež, že upriami činnosť Zväzu na zvýšenie pozornosti o mládež, s využitím spomienkových podujatí, ale aj osobnej komunikácie.

Vladimír Dobrovič

„Medzníky...“ – historická súťaž deviatakov

V Bardejove boli hlavnými organizátormi okresného kola, do ktorého sa zapojilo 8 družstiev z Bardejova a okolia, oblastný výbor SZPB a oddelenie školstva a telesnej kultúry mestského úradu.

Súťaž sa zúčastnili aj vedúca oddelenia školstva a telesnej kultúry MsÚ Eva Barbuláková a súčasný i bývalý oblastný predseda SZPB Artem Fecko a Milan Gibel.

Súťaž pozostávala z troch kôl: 1. Druhá svetová vojna v Európe a vo svete, 2. Slovensko počas 2. sv. vojny a SNP a 3. SNP v regióne a Karpatsko-duklianska operácia. Prvé dve kolá prebiehali formou testu pre jednotlivcov, tretie pre súťažné kolektívy. Medzi kolektívami si prvé miesto obhájili deviataci zo ZŠ s MŠ Pod Vinbargom v Bardejove (Maximilián Cverdel, Peter Paľa, Richard Kuzmišin). Na 2. mieste sa umiestnili súťažiaci zo ZŠ na Wolkerovej ulici 10 v Bardejove a na 3. mieste družstvo zo ZŠ Bartolomeja Krpelca v Bardejove. Víťazné družstvo postupuje do celoslovenského finále.

V kategórii jednotlivcov 1. mies-

Víťazné družstvo žiakov zo ZŠ s MŠ Pod Vinbargom. Zľava R. Kuzmišin, M. Cverdel a P. Paľa.

Osobné kontakty pomáhajú

Okresného kola vedomostnej súťaže Medzníky 2. svetovej vojny v Pezinku sa zúčastnilo 6 kompletných družstiev 9. ročníka základných škôl a kvarty gymnázia.

Zvíťazilo družstvo kvarty Gymnázia Senecká 2 z Pezinka v zložení: Jozef Kyčina, Martin Monsberger a Dominika Holásková. Toto družstvo je prihlásené aj do celoslovenského finále. Na 2. mieste sa umiestnilo družstvo ZŠ Fandlyho 11 a na 3. mieste družstvo ZŠ Orešie 3. Počas okresného kola ve-

domostnej súťaže boli zo ZO SZPB Pezinko prítomní súčasný a bývalý predseda I. Máčovský a D. Vilim i taktiež M. Kralovič, L. Kralovičová a M. Kolářová, ktorí sa podieľali na jej príprave a zabezpečení.

Voľný čas žiakov v priebehu hodnotenia výsledkov súťaže sme využili na besedu s predsedom

HOSK partizánov v SNP a zahraničí Karolom Kunom, ktorý žiakom uviedol reálne fakty o bojoch v SNP, o pôsobení nemeckých nacistov a ich slovenských prísluhovačov POHG vo vtedajšej Slovenskej republike a aj o svojich osobných zážitkoch.

Do budúca ideme pracovať na tom, aby sa do tejto súťaže zapojili aj ostatné školy z okresu Pezinko. Len písomný styk s nimi bol malo účinný.

Ondrej Kuňák, člen výboru ZO SZPB brig. gen. K. Pekníka v Pezinku, organizátor súťaže

Aj Bratislava má rekord

Do oblastného kola sa jej prihlásilo 20 družstiev, čo je o šesť viac ako pred rokom. I keď nakoniec ich súťažilo „len“ 18.

Tento rok bol však charakteristický výraznými rozdielmi vo vedomostiach súťažiacich. Nik napríklad nevedel ako sa volá letisko, kam pristávali príslušníci 2. čs. paradasantnej brigády v ZSSR a kam prichádzala pomoc povstalcov. Niektorí považovali utecencov z koncentračného tábora Auschwitz Birkenau Waltera Rosenberga (Rudol Vrba)

a Alfréda Wetzlera (Jozef Lánik) za nemeckých galeiterov. Jedného pre český a druhého pre slovenský protektorát...

Výrazne sa však žiaci orientovali v problematike ako Mnichov-

ská dohoda, Viedenská arbitráž...

Zvíťazilo družstvo zo Senca, konkrétne z Gymnázia Antona Bernoláka v zložení Katarína Poszárová, Dominika Polgarová a Lenka Šemrinová.

Denisa Žiaková

Víťazné družstvo so svojim učiteľom.

„Medzníky...“ v Senci rekordne

Už koncom marca ZO SZPB v Senci zorganizovala 6. ročník vedomostnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“. V tomto roku sa do súťaže prihlásilo päť škôl, čo je doposiaľ najvyšší počet. Bolo medzi nimi aj osemročné Gymnázium Antona Bernoláka.

Z troch súťažných kôl vzišlo víťazne družstvo ZŠ J. G. Tajovského, ktoré spolu s družstvom ZŠ Mlyn-

S podnetom aj pre dospelých

Oblastný výbor SZPB v Žiari nad Hronom v priestoroch Centra voľného času a za odbornej pomoci pedagogických zamestnancov zorganizovali už po šiestykrát oblastnú vedomostnú súťaž pre žiakov 9. ročníkov okresov B. Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom z učiva o období 2. sv. vojny.

Prihlásilo sa päť veľmi dobre pripravených družstiev. Na úvod vedenie CVČ Power Pointovou ukázkou priblížilo všetkým vlnajšiu návštevu v koncentračnom tábore Mauthausen.

Potom nasledovali testy. Boli sme radi, že v odpovediach už nezazneli niektoré pomýlené informácie typu, že ČSR oslobodili americké vojská a pod. Prvý z testov bol o všeobecnom pohľade na obdobie 2. sv. vojny, druhý bol orientovaný na obdobie

SNP a tretí na poznanie pamätníkov tohto obdobia na Slovensku i v našom okolí. Tento bol doplnený aj o poznávanie základných druhov vojnových zbraní. Ukázalo sa, že súťažiaci sú v tom zorientovaní.

Medzi jednotlivými testami vystúpili žiaci s vlastnoručne spracovanými literárnymi dielami, v ktorých priblížili ich pohľad na obdobie 2. sv. vojny, na SNP a vyjadrenie ich poučenia pre mladú generáciu. Bolo to veľmi podnetné aj pre nás dospelých.

jemne prekvapili odbornú porotu, ktorej garantom sa tento rok stala učiteľka dejepisu Eva Beňová. Za hladký priebeh a organizáciu súťaže patrí vďaka predsedovi miestnej ZO SZPB Zdenkovi Martonovi, tajomníčke Lýdii Nedvedovej a členom Irme Frišovej a Ladislavovi Neuwirthovi.

Ján Rohár

Lubomír Jančo, podpredseda ObIV SZPB v Žiari nad Hronom a predseda poroty

„Medzníky...“ druhýkrát v Galante

Do druhého ročníka, usporiadaného pod záštitou prednostu OÚ v Galante sa prihlásilo osem škôl z okresu Galanta a jedna z okresu D. Streda. Ako hostia sa súťaže zúčastnili primátor Galanty Peter Paško a oblastný predseda SZPB Jozef Janský.

Otázky pripravila oblastná HDK v spolupráci s učiteľkou dejepisu. Zamerané boli na významné udalosti 2. sv. vojny, SNP a na vojnové dianie v regióne.

V okresnom kole zvíťazila ZŠ M. R. Štefánika v Galante, na 2. mieste sa umiestnila ZŠ z Veľkých Úľan

a 3. miesto obsadila ZŠ J. Fándlyho zo Sereďe. Do celoslovenského kola postupujú Samuel Ujljacký, Martin Kováč a Samuel Ondrejo. Tri víťazné družstvá si prevzali diplomy a knižné poukážky.

Všetci súťažiaci so svojimi pedagógmi si prezreli aj aktuálnu výstavu Alexandra Jerašova Letopisy – grafické dejiny Slovanstva.

Alžbeta Pongrácová

Najstaršia súťaž na Kežmarskom hrade

Oblastný výbor SZPB Poprad v spolupráci s MsÚ Poprad a Kežmarok zorganizovali finále už 12. ročníka súťaže Medzníky 2. svetovej vojny pre okresy Poprad a Kežmarok. Keďže sa konala pod záštitou primátora Kežmarku, otvoril ju viceprimátor Karol Gurka.

Vyhodnotenie školských kôl súťaže uskutočnil predseda oblastného výboru SZPB Michal Kopko. Uvedol, že v nich zúčastnilo 22 ZŠ a gymnázií s 327 súťažiacimi. Najviac, až 31, ich bolo zo ZŠ J. Komenského vo Svite.

Súťaž prebiehala formou testu v 3 kolách. Otázky boli zamerané na 2. sv. vojnu, na Slovensko počas 2. sv. vojny a SNP a na SNP pod Tatrami a oslobodenie Československa. Otázky pripravila oblastná HDK, konkrétne Emil Turčan, Milan Antaš a Marcel Maniak.

V prestávkach žiaci čítali odovzdané lite-

rárne práce a najlepšie boli ocenené diplomom a vecnými cenami.

Keďže v rámci Slovenska majú okresy Poprad a Kežmarok v „Medzníkoch...“ najbohatšie zastúpenie, majú aj víťazi na prvých troch miestach asi najvyššiu cenu. Konkrétne to platí pre víťaza, ktorým je ZŠ Dr. Fischera z Kežmarku, na druhom mies-

te pre ZŠ J. M. Petzvala zo Spišskej Belej a aj pre tretie 8-ročné gymnázium na ulici Kukučínova z Popradu.

Súťaž prebehla vo veľmi dobrej atmosfére a zvýraznila ju aj štedrosť radu sponzorov. Súťažiaci a ich učitelia získali aj publikáciu M. Maniaka „Nezabúdame“. Prvých desať družstiev pôjde 7. júna do Múzea holokaustu v Sereďi.

- MK -

Víťazné družstvo ZŠ Dr. D. Fischera Kežmarok s oblastným predsedom SZPB (úplne vľavo) a porotou.

V Prievidzi súťažilo 11 základných škôl

Komisia mládeže pri ObIV SZPB v Prievidzi zorganizovala v polovici apríla oblastné kolo vedomostnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“.

Do súťaže, ktorá sa konala v ZŠ ul. Rastislavova v Prievidzi, sa prihlásilo 11 družstiev. Všetky privítala riaditeľka školy Katarína Machová.

Víťazom oblastného kola a do celoslovenského finále postupujúcim družstvom sa stali žiaci zo ZŠ ul. Školská z Handlovej v zložení Natália Kováčová, Marián Weiss, Tamara Ederová. Toto družstvo pripravovala Lucia Martincová.

Ceny pre víťazov poskytol ObIV SZPB, upomienkové darčeky pre všetkých žiakov poskytol mesto Prievidza a knihy pre prvé tri ZŠ poskytol mesto Partizánske.

Soňa Pinková (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Koho vysielala Martin do finále?

V Martine sa do 3. ročníka „Medzníkov...“ zapojilo 11 ZŠ a jedno osemročné gymnázium. 122 žiakov naň prišli z Martina a príslušných obcí, ale aj z okresu Turčianske Teplice. Z toho sa do okresného kola prihlásilo 7 škôl s 28 žiakmi.

Súťaž otvoril primátor Martina Ján Danko a oblastný predseda SZPB Jozef Petráš.

Tak, ako po iné roky, aj teraz vedomostné zapojenie rodákov zaznamenala a aj odvysielala regionálna televízia.

Víťazné družstvá si odniesli poháre, diplomy, ale aj vecné ceny, ktoré poskytl mesto. Spomienku na toto kolo bude každé-

„Medzníky 2. svetovej vojny“ s ObIV SZPB Ružomberok

V apríli prebehli vedomostné súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“ aj medzi žiakmi v okresoch Námestovo a Dolný Kubín. Ich hlavným organizátorom bol ObIV SZPB Ružomberok s predsedom Róbertom Fajtom, za úzkej spolupráce školských správ.

Súťaž sa skladala z dvoch častí: v prvej žiaci preukázali vedomosti z histórie 2. sv. vojny a v druhej časti v programe „Power Point“ predniesli svoje prezentácie a ukážky významných slovenských osobností, ktoré sa aktívne zapojili do protifašistického odboja a SNP, hlavne z regiónu Oravy.

Za okres Námestovo sa zúčastnilo 5 dvojčlenných družstiev. Tu vyhrali žiaci zo ZŠ v Babine. V Dolnom Kubíne súťažili štyri družstvá, ktoré prekvapi-

li porotu hlavne svojimi prezentáciami a autentickým záznamom od priameho účastníka odboja z regiónu Oravy. Tieto prezentácie budú uchované a poslúžia pri vlasteneckej výchove mladej generácie. V okrese D. Kubín sa na prvom mieste umiestnila so značným bodovým náskokom ZŠ Martina Kukučína.

Zúčastnené družstvá obdržali z rúk oblastného predsedu diplomy a prvé tri družstvá hodnotné ceny. Ku koncu školského roka sa všetci súťažiaci zúčastnia poznávacieho zájazdu do Múzea holokaustu v Sereďi.

Víťazné družstvá z okresov Námestovo, Dolný Kubín a Ružomberok sa stretnú vo finále na úrovni ObIV v Ružomberku, z ktorého víťaz postúpi do celoštátneho finále.

Štefan Novák, predseda ZO SZPB D. Kubín

Koho vysielala Martin do finále?

umiestnila ZŠ Podhájska a na treťom ZŠ Aurela Stodolu zo Záturčia.

Žiakom na súťaž pripravili nielen vlastní pedagógovia, ale prostredníctvom besied aj predseda súťaže plk. v. v. Ivan Gosiorovský.

Za členov kužan Božena Repková

Silická planina, súčasť obranného postavenia v rokoch 1944–1945

Silická planina je dnes rajom pre turistov a obdivovateľov prírody. Ale už málokto vie, že pred vyše 75 rokmi počas 2. sv. vojny bola súčasťou obranného valu od Košíc po Lučenec.

V decembri 1944 sa jednotky 2. UF, konkrétne jeho 40. armády a 4. rumunskej armády prebojovali až k Silickej planine. Táto bola vstupnou bránou do okresného mesta Rožňavy a priľahlých vtedajších okresných miest, ako Dobšiná a Revúca. V celej šírke juhovýchodných hraníc Slovenska v roku 1944 fašistické velenie budovalo niekoľko mesiacov odolné niekoľkonásobné obranné postavenia, ktoré spolu s terénom poskytovali na obranu ideálne podmienky.

Najsilnejší obranný systém bol na prístupoch k operačne významným mestám na čiare Rožňava – Plešivec – Jelšava – Rimavská Sobota a Lučenec. Nachádzalo sa tu niekoľko zákopových pásiem s minovými protitankovými a drôtenými zátarasami, ktoré siahali do hĺbky až 20–30 kilometrov. Hitlerovské jednotky využili aj bývalý československý pohraničný obranný systém, budovaný do roku 1938, ktorého súčasťou bola aj Silická planina.

Už 17. decembra 1944 jednotky 4. rumunskej armády zaútočili na Silickú planinu z južného a juhovýchodného smeru. Nepriateľ z dobre opevnených pozícií podnikol viaceré protiútoky, aby získal stratené územie z predchádzajúcich bojov. Treba dodať, že na území Silickej planiny a priľahlých miest, Rožňavy, Smolníka a Jelšavy, boli rozmiestnené jednotky 1. maďarskej armády a 8. nemeckej armády zo skupiny armád Süd, v celkovej sile troch divízií. Po niekoľko týždňových vyčerpávajúcich bojov sa situácia vyvinula tak, že v druhej polovici decembra ochabla bojová aktivita na oboch stranách a postup sovietskych a rumunských divízií sa prechodne zastavil na južných svahoch planiny, kde

nepriateľ zaujal vopred pripravené obranné postavenia.

Vyčerpanosť sovietskych a rumunských jednotiek si vynútila nové preskupenie síl na úseku 40. armády. Dňa 12. januára 1945 sovietske a rumunské jednotky po 45 minútovej delostreleckej príprave znovu zaútočili. Boje boli také urputné, že za prvé dva dni padlo pri prelamaní nepriateľskej obrany 1210 rumunských vojakov. Aj napriek týmto obrovským stratám sa podarilo 6. rumunskému armádne mu zboru dobyť na Silickej planine najdôležitejšie kóty.

Denný postup v prvých dňoch po prelomení nepriateľskej obrany bol 3–6 kilometrov, čo zapríčinil nielen ťažký terén, ale hlavne zmena počasia. V priebehu 3 až 4 dní napadlo viac ako

60 centimetrov snehu. Útočiaci sovietski a rumunskí vojaci boli na snehu v tmavých uniformách ideálnymi cieľmi pre obrancov.

Po oslobodení Plešivca 14. januára 1944 viac ako týždeň trvali boje na prístupoch k Rožňave, čo je len asi 12 km. Nepriateľ neustále urputne bránil svoje posledné postavenia na Silickej planine, pretože stratou Rožňavy, ako dôležitej križovatky, by mal sťažené zásobovanie nielen po cestných komunikáciách, ale hlavne po železnici.

V nepretržitých nočných bojoch s nepriateľskými jednotkami prenikli z 22. na 23. januára 1945 do Rožňavy čelné prápory 6. a 18. pešej rumunskej divízie z troch strán a to od Plešivca, zo Silickej planiny cez obec Jovice, Krásnohorskú Dlhú Lúku a Lipovník. Dňa 23. januára 1945 bola po ťažkých a urputných bojoch oslobodená Rožňava a po-

stupne aj okolité priľahlé obce.

Vojenské úspechy jednotiek 2. UF boli ocenené velením Červenej armády a na počesť oslobodenia miest Rožňava, Plešivec a Jelšavy bolo dňa 24. januára 1945 v Moskve vypálených 20 delostreleckých sálv.

* * *

Na mnohých miestach Silickej planiny nájdeme dnes zvyšky rozbitých a rozpadnutých bunkrov, zákopov, ale aj ďalších vojenských objektov. Len typické tvary opevnených stavieb prezrádzajú, kde sa medzi porastom z krovia a stromov nachádzajú títo nemí svedkovia obrovskej ľudskej tragédie, pri ktorej prišlo o život niekoľko stovák vojakov. Veľké množstvo poškodených zbraní, nepoužitej munície, ktorá sa nachádzala po celej planine, sa podľa očitých svedkov z Rožňavy a okolia nahádzalo do niekoľko desiatok metrov hlbokkej priepasti, kde boli zasypané skalami, zeminou a zvyškami drevených trámov z opevnení. Dodnes má toto miesto názov Rumunská jama.

Sú miesta, kde sa nachádza-

jú hroby neznámych vojakov obidvoch bojujúcich armád. Na otázku záujemcov histórie, kde sa nachádzajú všetci padlí vojaci, ktorí bojovali o Silickú planinu, je potrebné držať sa historických dokumentov z tohto obdobia a tie uvádzajú, že padlí sovietski a rumunskí vojaci na Silickej planine a v okolitých mestách a obciach boli až do jesene 1946 postupne exhumovaní a z Plešivca prevezení po železnici na cintorín vo Zvolene. Tam boli ich pozostatky uložené do jednotlivých a hromadných hrobov.

Len vďaka členom výboru ZO SZPB partizána Tótha Rožňava a spomienkam najstaršej generácie ešte žijúcich obyvateľov mesta Rožňavy a jeho okolia sa v posledných štyroch rokoch častejšie pripomínajú tieto historické udalosti zo Silickej planiny najmladším občanom mesta, ale aj príslušníkom Ozbrojených síl SR, služobne pôsobiacich v tomto meste, ktoré postupom času upadli do zabudnutia.

Milan Malček
predseda ZO SZPB partizána Tótha Rožňava
snímka autor

Pohľad zo Silickej planiny smerom na Rožňavu a okolité obce.

Pamätník na Brčnej

19. marca uplynulo 74 rokov, ako bola vypálená osada Brčná v katastri obce Valča.

V dedine máme pamätník jedenástim obetiam 2. sv. vojny, ktorí pre našu slobodu obetovali to najdrahšie. Nech sú mementom zverstvá, ktoré boli napáchané v tom období.

Hoci máme aj historikov, ktorí sa pokúšajú prekrútiť objektívne skutočnosti, žiadny z nich však nevyvráti fakt ako nášho rodáka Mateja Meriača, ktorý bol partizánskou spojkou, Nemci chytli, mučili ho a za koňom ho vliekli do Gaderskej doliny, kde skončil.

Dožívajú poslední účastníci týchto udalostí. Svedectvo priamych účast-

níkov a rodín pozostalých po obetiach vojny je nezmazateľné.

Na udalosti z obdobia SNP máme za svedka aj Jozefa Baláta, ktorý si uchováva spomienky 6-ročného chlapca. Ďalší, Vladimír Bučkuliak, si spomína ako nocou k nim prišiel s batôžkami hľadať prístrešok otcov brat s rodinou. Vyspali sa na podlahe, kde im schystali provizórne lôžka.

Na zachovanie spomienky sa miestny dokumentarista Jaromír Meriač rozhodol vyhotoviť nenápadný monument, ktorý pripomína tieto časy. Zrealizovať mu ho pomohla zástita obce Valča a Vlastivedný odbor MS.

Jaromír Meriač a syn Michal

Polovica sveta je nadosmrti zviazaná Rusku

Bloger z fínskeho mesta Oulu Veikko Korhonen, podľa iných údajov Ari-Veikko Peltosen – mal múdru babičku. Preto odmalička získaval dobré znalosti z rusko-fínskej histórie. A tak raz, unavený zo stálych sporov s protirusky naladenými spoluobčanmi napísal na svojej stránke na Facebooku malý článok. A vždy, keď stretol ďalšieho rusofóba, jednoducho mu dal naň odkaz. Sám píše, že ako väčšina súčasných Fínov, i on sa periodicky dostával pod zhubný vplyv prozápadných učebnic histórie.

Všetko v nich, čo sa vzťahovalo k Rusku, sa spravdila polievalo totálnou špinou. Spoločné rusko-fínske dejiny sa vykresľovali ako úplný des a zhubný vplyv na súčasnosť je podporovaný informáciami o agresivite a vojenskom nepriateľstve najbližšieho suseda.

Chcete spoznať výsledky „agresie“ Ruska?

Tu sú: polovica Európy a časť Ázie získali svoju štátnosť z rúk menovite Ruska. Nuž spomeňme si na to konkrétne a menovite:

– Fínsko v roku 1802 a 1918 (Do roku 1802 Fínsko nikdy nemalo svoj vlastný štát).

– Lotyšsko v roku 1918 (do roku 1918 Lotyšsko nikdy nemalo svoj vlastný štát).

– Estónsko v roku 1918 (do roku 1918 Estónsko nikdy nemalo svoj vlastný štát).

– Litva obnovila svoju štátnosť v roku 1918 tiež vďaka Rusku.

– Poľsko obnovilo svoju štátnosť s pomocou Ruska dvakrát, v roku 1918 a v roku 1944. Rozdelenie Poľska medzi ZSSR a Nemeckom bolo len krátkym obdobím!

– Rumunsko sa zrodilo ako dôsledok rusko-tureckých vojen. Suverénnym sa stalo z vôle Ruska v rokoch 1877–1878.

– Moldavsko, ako štát, sa zrodilo vo vnútri ZSSR.

– Bulharsko bolo oslobodené spod jarma Osmanskej ríše a obnovilo svoju nezávislosť v dôsledku víťazstva ruských zbraní v rusko-tureckej vojne v rokoch 1877–1878, ktorá sledovala aj oslobodenie Balkánu (Bulharska, Rumunska a Veľkého Srbska).

Bulharsko sa odvdáčilo tým, že v dvoch svetových vojnách bojovalo na strane antiruských koalícií. I v súčasnosti je Bulharsko – členom NATO, a na jeho teritóriu sú rozmiestnené základne USA. Po roku 1945 na jeho území nebol ani jeden ruský vojak...

– Srbsko, ako suverénny štát, sa zrodilo tiež v dôsledku spomínanej vojny v rokoch 1877–1878.

– Azerbajdžan, ako štát, sa sformoval po prvýkrát až v rámci ZSSR.

– Arménsko prežilo fyzicky a obnovilo sa ako štát len pod ochranou Ruska v zostave ZSSR.

– Gruzínsko prežilo fyzicky a obnovilo sa ako štát vďaka Ruskej ríši.

– Turkménsko nikdy nemalo svoj štát a sformovalo sa len v zostave ZSSR.

– Kirgizsko nikdy nemalo svoj

štát a sformovalo sa len v zostave ZSSR.

– Kazachstan nikdy nemal svoj štát a sformoval sa len v zostave ZSSR.

– Mongolsko nikdy nemalo svoj štát a sformovalo sa len s pomocou ZSSR.

– Bielorusko a Ukrajina tiež po prvýkrát nadobudli svoju štátnosť v dôsledku VOSR v zostave republík ZSSR. A až v roku 1991 (dá sa povedať, že tiež od Ruska) získali nezávislosť.

Pripomínám úlohu Ruska – ZSSR pri zrode takých štátov ako Čína, Vietnam, KĽDR (Severná Kórea), India, Grécko (bolo vybojované Ruskom od Turkov v d'alekom 1821. roku), Alžírsko, Kuba, Izrael, Angola, Mozambik atď.

Dokonca aj Švajčiarsko, vďaka významnému úsiliu Ruska, získalo nezávislosť od Francúzska. Ak presnejšie, Švajčiarsko za svoju nezávislosť vďaka ruskému generalissimovi kniežatovi grófovi Alexandrovi Vasilievičovi Suvorovovi. A od tej doby nikdy nebojovalo.

Rusko sa významne podieľalo aj na:

– Oslobodení Rakúska a ČSR od Tretej ríše v roku 1945. Pričom pozícia Stalina v rokovaniach s USA a Anglickom dala Nemecku možnosť zachrániť si po porážke svoju štátnosť. Postoj Gorbačova v roku 1990 zase umožnil bez zbytočných problémov zjednotiť obe Nemecká.

– Pozícia cárovnej Ruska Kataríny II. v roku 1780 pri vytváraní Ligy ozbrojenej neutrality zna-

menala faktickú podporu severoamerických Spojených štátov v boji za nezávislosť od Veľkej Británie.

– Rusko dvakrát v posledných dvoch storočiach darovalo nezávislosť väčšine európskych štátov po ich porobení Napoleonom a Hitlerom.

– Pomoc ZSSR pomohla udržať a upevniť Egyptu svoju nezávislosť vo vojne s Izraelom, Veľkou Britániou a Francúzskom v rokoch 1956–57.

– Zásah ZSSR do dvoch vojen Izraela a Egypta v rokoch 1967 a 1974 znamenal ukončenie vojny a fakticky dvakrát zachránil Arabov od porážky.

– Rozhodujúca úloha ZSSR zabezpečila Angole vybojovanie si svojej nezávislosti v roku 1975.

A nakoniec

Menovite ZSSR zohral kľúčovú úlohu v tom, že väčšina kolónií získala nezávislosť aj od kolonistov v západnej Európe.

Celá história Ruska hovorí o tom, že najväčší slovanský štát pri akomkoľvek zriadení dôsledne hájil princípy nezávislosti a sebaurčenia národov a národností.

Veikko Korhonen (Ari-Veikko Peltosen) 12. 2. 2019 (krátené)

Poznámka Bojovníka

Autor tohto prehľadu si však nevšimol to, čo znamenalo Rusko pre náš národ!

Dňa 3. mája 1849 sa udiala intervencia ruských vojsk do Uhorska, ktorá v podstate na dve desaťročia pozastavila maďarizáciu Slovákov.

Keď si uvedomíme, že pri vzniku ČSR v roku 1918 po slovensky na našom území rozprávali len zvyšky národa, Maďarom možno na ich asimiláciu chýbal práve tento čas.

S ruským vojskom vstúpil do Uhorska ruský generál-polný maršal Ivan Fjodorovič Paskevič.

Bol to on, kto uštedril honvédom „világoš“ pri Világoši a následne aj na ďalších bojiskách. Bol to on, kto mal vo svojich službách ako prekladateľov slovenských „hurbanistov“, napr. Janka Francisciho.

Viete, že...?

...šéf štátu sovietskych Jakov Sverdlov mal prezývku Čierny diabol?

Pričom nejde tu o nič chlapsky hrdinské, či dobrodružné. Ide tu o módu v odievaní. Tento Čierny diabol totiž po revolúcii zaviedol do módy čierne kožené blúzy. Od neho to potom prevzali komisári a čekisti.

...11 týždňov bombardovania NATO-m považuje generácia Srbov, ktorá ho zažila, za najtraumatizujúcejší zážitok svojho života?

Počas 78-denného zákerne agresívneho bombardovania srbského územia, ktoré neschválila BR OSN, sa miestni Srbi pozdravovali nie tradičným „dobar dan“, ale ironicky, čiernym humorom zvýrazneným pozdravom „bombar dan“.

Úplným výsmechom nad južnými Slovanmi bolo vyjadrovanie vtedajšieho hovorca NATO Jamieho Shea, ktorý civilné srbské obe bombardovania označoval za „vedľajšie straty“. Srbská premiérka Ana Brnabičová to vtedy označila za viac ako urážlivé.

„Humanitárne bombardovanie“, ako ho označil český prezident V. Havel, trvalo od 24. 3. 1999 do 10. 6. 1999. Za ten čas NATO odpálilo proti Juhoslávii 3 000 krídlatých rakiet a zhodilo okolo 80 tisíc ton bômb, vrátane kazetových a s ochudobneným uránom.

Bombardovanie petrochemických fabrick spôsobilo ekologickú katastrofu. Zahynulo do 4 tisíc ľudí a 10 tisíc bolo zranených. Chemické a radiačné zamorenie spôsobilo výbuch smrteľných chorôb.

Vinníci tohto zverstva stále nie sú potrestaní.

...podľa Molotovovho hlásenia Stalinovi mal Hitler po obsadení západnej Európy a pred prepadnutím ZSSR k dispozícii 283 miliónov ľudí a Stalinov ZSSR len 194 miliónov?

Pričom Hitler získal od obsadených štátov výzbroje a zásob na vybavenie vyše 150 nových divízií: od ČSR – na 30 divízií, od Nórska – na 6, od Anglicka – na 12 (po opustení Dunquerque), od Holandska – na 18, od Belgicka – na 22 a Francúzska – na 92.

...za roky sýrskej vojny padlo v krajine vyše 370 tisíc ľudí (z toho 112 tisíc civilistov) a takmer 13 miliónov Sýrčanov bolo nútených opustiť svoju vlasť?

V polovici marca tieto údaje uviedlo sýrske monitorovacie ústredie dodržiavania ľudských práv. Saudská spravodajská agentúra Arab News uviedla, že spomedzi 112 tisíc zabitých civilistov bolo 21 tisíc detí a 13 tisíc žien.

Spomedzi 258 tisíc padlých vojakov je vyše 125 tisíc príslušníkov sýrskych vládných vojsk a bojovníkov, ktorí bojovali na strane B. Assada. Medzi padlými je aj 67 tisíc Kurdov a bojovníkov povstaleckých síl. No a takmer 70 tisíc bojovníkov padlo na strane Islamského štátu IL...

Vojna v Sýrii spôsobila, že svoje domovy muselo opustiť vyše 13 miliónov Sýrčanov. Ekonomovia zase hovoria, že sýrske hospodárstvo bolo ňou odsunuté späť o tri desaťročia.

...rok 1944 sa do dejín zapísal ako rok rozhodujúcich víťazstiev Červenej armády a faktom, že zásadný zlom v priebehu vojny je naozaj dokonaný?

Na začiatku roku 1944 malo Nemecko na sovietsko-nemeckom fronte 4,9 milióna vojakov a dôstojníkov. V bojujúcich útvaroch Červenej armády bolo vtedy 6,3 milióna ľudí, vrátane ďalekovýchodného zoskupenia a vojsk, rozmiestnených v Iráne.

Znamená to teda, že rozhodujúcu prevahu v silách a prostriedkoch (s výnimkou delostrelectva a letectva) Červená armáda ešte nemala. Lenže Nemecko stále disponovalo hospodárskou silou celej vtedajšej „európskej únie“. Strategickou koncepciou nemeckého velenia na rok 1944 bolo teda udržanie „pevnosti Európa“ v hraniciach, ktoré Hitler získal vo vojenských kampaniach pred prepadom ZSSR.

Červená armáda uskutočnila v roku 1944 10 strategických útočných operácií, ktoré do základov otriasli nemeckým Wehrmachtom s jeho spojencami.

Pre ZSSR bolo najväčším úspechom roku 1944 plné oslobodenie Sovietskeho zväzu, ako aj Bulharska, Rumunska a Albánska a sčasti Slovenska, Juhoslávie a Maďarska.

Do Berlína zostávalo prejsť 500 km.

...najkrvavejšou bitkou druhej Čečenskej vojny bol boj 6. roty 104. pluku 76. pskovskej výsadkárskej divízie v Argunskej rokline 29. 2.–1. 3. 2000)?

Až v tomto období boli zverejnené niektoré doposiaľ utajené fakty o tomto boji. Zásahu na ich vynesení na svetlo božie má novinár Alexaner Sladkov, ktorý ich uverejnil v titule Telegram.

Počas tohto boja padlo 84 výsadkárov, čo bola takmer celá 6. rota. Straty bojovníkov sú od 370 do 700 ľudí.

Za tento boj získalo 69 vojakov a dôstojníkov Rad chrabrosti (z toho 63 in memoriam).

Adriana Mikundová

• **Banská Bystrica – Fončorda, gen. I. Gibalu:** Anna Kovaliková 85 rokov.
 • **Banská Bystrica – Radvaň:** Štefan Líška 70 a Viera Mláková 75 rokov.

• **Banská Bystrica – Stred:** Kvetka Pavelková 86, Ján Mojžiš 96, Oto Sovák 88, Ivan Silber a Ing. Marian Stieranka 70, Gabriela Súlovcová 65 a MUDr. Ludvík

Nábelek 65 rokov.

• **Banská Bystrica, Tr. SNP:** Ján Liska 84, Jozef Kozák 50, Anna Pribylinová 65 a Mgr. Maja El Hajry 60 rokov.

• **Banská Štiavnica:** MUDr. Filip Danning 91, RNDr. PhDr. Ján Novák, CSc. 75, Júlia Popracová 70, Roman Štrelinger 50 a Denisa Popracová 25 rokov.

• **Belá – Dulice:** Emília Šalátová 88 a Zdenko Kopas 75 rokov.

• **Bernolákovo:** JUDr. Stanislav Bečica 75 a Jozefa Višváderová 81 rokov.

• **Bratislava 18:** Drahuša Petříková 86, Magda Šimková 91, MUDr. Elena Ďurišová 86, Anna Kuzmiaková 90, Ing. Anton Repík 86, Ing. Michal Majtán 85 rokov a Iveta Hanulíková 55 rokov.

• **Bratislava 19:** PhDr. Ivan Poljak 80 rokov.

• **Bratislava 24:** Ing. Ján Gregor 96, Dr. František Mózi, CSc. 95 a Marta Švigárová 65 rokov.

• **Bratislava 29:** Mária Kornokovičová 88 a Ladislav Havran 84 rokov.

• **Breznička:** Helena Olšáková 93 rokov.

• **Brezno:** Viera Svetlíková 75 rokov.

• **Cinobaňa:** Július Gombala 86 a Jaroslav Konárek 97 rokov.

• **Čierny Potok:** Ing. Ján Sebiň 70 rokov.

• **Dolné Vestenice:** Mária Podlucká 80 a Božena Racká 86 rokov.

• **Dolný Kubín:** Ján Katrenčiak 94, Žofia Luptáková a Jaroslav Rišian 82 a Dušan Zvara 81 rokov.

• **Harmanec:** Jozef Knopp 83, Anna Kupčoková 75 a Ing. František Kiedžuch 70 rokov.

• **Humenné:** Vasil' Durňak 70 rokov.

• **Jakubany:** Zuzana Krivoňáková 87 rokov.

• **Jarabina:** Jozef Grofik 70 a Anna Panciková 65 rokov.

• **Kalinovo:** Emil Kršiak 96 rokov.

• **Kolačkov:** Ján Horanský 65 rokov.

• **Kordíky:** Mária Chladná 70 a Mário Matuška 40 rokov.

• **Liptovská Osada:** Mária Kollová 75 rokov.

• **Lovinobaňa:** Božena Filčíková 82 a Ing. Alena Tkáčová 55 rokov.

• **Lučatín:** Magdaléna Feiková 75 a Zlatica Frčová 83 rokov.

• **Lučenec I.:** Zuzana Brémová 98 rokov.

• **Lučenec II.:** Jozef Beník 84 rokov.

• **Lubietová:** Dagmar Zajacová 50 rokov.

• **Medzilaborce:** Juraj Lukáč 75, Stanislava Štimová 70 a Anna Siriková 60 rokov.

• **Michalovce:** Mária Lišková 96 a Pavel Kirila 89 rokov.

• **Myjava:** Viera Púllová 87, Kristína Paulíková 92 a Milan Vrana 82 rokov.

• **Nacina Ves:** Irena Dankani- nová 87 rokov.

• **Nové Mesto nad Váhom, gen. Institoris:** Judita Mor- nárová 90, Emília Vydarená 85, Anna Stanková a Emí- lia Kukučková 82, Rastislav Hulínek 55 a Peter Kopún 50 rokov.

• **Pavlovce nad Uhom:** Zu- zana Lepotová 87 rokov.

• **Pezinok:** Marcel Jurech 85 rokov.

• **Pohorelá:** Ján Vojtko-Ku- banda 70, Mária Maťušová 65 a Galina Maťušová 30 rokov.

• **Porúbka:** Anna Kopíková 90 rokov.

• **Považská Bystrica:** Anna Paulecová 81 rokov.

• **Rimavská Sobota, Júliusa Bolfika:** Ida Lorincová 86 ro- kov.

• **Rimavská Sobota 2:** Július Ruszo Bán 70 a Ing. Milan Pakan 55 rokov.

• **Rimavské Brezovo:** Elena Brndiarová 94 rokov.

• **Sliach:** Ladislav Fekiač 89 a Stanislav Koreň 70 rokov.

• **Snina:** Františka Pandulová 91 rokov.

• **Sobrance:** Dušan Bobanec 70 rokov.

• **Stará Ľubovňa:** Rozália Horváthová 81 rokov.

• **Stará Turá:** Emília Kubišo- vá 90 rokov.

• **Strážske:** Margita Kočano- vá 83 rokov.

• **Suché:** JUDr. Ján Košičan 87 rokov.

• **Sučany:** Apolónia Žáková 84 a Viera Burinová 75 ro- kov.

• **Svit:** Ján Perinaj 87 a PhDr. Ludmila Rešovská 65 rokov.

• **Tlmače:** Mária Nilašová a Alena Liptáková Machová 65 rokov.

• **Topoľčany:** Veronika Briš- ková 92 rokov.

• **Utekáč:** Katarína Vrábľová 89 rokov.

• **Vráble:** MUDr. Helena Ko- váčová 65 rokov.

• **Závadka nad Hronom:** Karolína Nosková 70, Jozef Zubák 65 a Jozef Chalupka 60 rokov.

• **Zemianske Kostol'any:** Magdaléna Bebejová 75 ro- kov.

• **Zbudza:** Darina Čorejová 60 rokov.

• **Zlatá Baňa – Sekčov:** Eva Krakovská 60 rokov.

• **Zvolenská Slatina:** Mária Brabcová 75 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Júlia Rozenbergerová 80, Oľga Vívodová 89, Alexandra Kú- šiková 81 a Ľubica Czemezo- vá 70 rokov.

Odišiel nám človek, ktorý mal rád ľudí

2. apríla nás opustil, po dlhej a ťažkej chorobe vo veku 65 rokov, člen ZO SZPB Melčice Lieskové Tibor Hanták.

Pán Hanták takmer celý život pracoval ako sanitkár. Mal veľmi rád ľudí, rád sa s nimi zhováral, čo prevážaní pacienti považovali za príjemné.

V jeho živote dominovala čestnosť, pracovitosť a zodpovednosť. Bol to kolega a priateľ, ktorý mal rád všetkých ľudí. Aj preto si ho vážili.

Lúčime sa s naším obetavým kolegom a priateľom, ktorý v našej organizácii zanechal hlbokú spomienku. Za všetkých priateľov a kolegov s úctou k tebe sa lúčime.

Čeť tvojkej pamiatke.

Vladimír Mísároš, tajomník ZO SZPB

Lúčime sa s hlbokou spomienkou

Dňa 7. apríla nás náhle, bez slova rozlúčky, vo veku nedožitých 76 rokov opustila dlhoročná členka a tajomníčka ZO SZPB v Melčiciach – Lieskovom Mária Vašková.

Pani Vašková produktívnu časť svojho života pracovala v štátnej správe. V jej živote prevládala pracovitosť, zodpovednosť, česť a empatia. Mala priamu a otvorenú povahu. Bola našou kolegyňou a dobrou priateľkou, mala rada ľudí a všetci si ju vážili. Bola organizátorkou a hnacím motorom organizovania spomienok na SNP a osláv spojených s oslobodením našej obce od nemeckej nacistickej poroby.

V kolektíve našej ZO SZPB zanechala hlbokú spomienku na jej obetavú prácu. Za všetkých členov našej ZO SZPB jej ďakujeme za prácu i za úsilie, ktorým sa snažila pomáhať ľuďom. Vyjadrujeme hlbokú úctu za jej krásny a užitočný život.

Čeť tvojkej pamiatke.

Vladimír Mísároš, tajomník ZO SZPB

Navždy sme sa rozlúčili

■ **Banská Štiavnica:** 96-ročným Jozefom Kopčanom.

■ **Lučatín:** 73-ročným Pavlom Mažárom.

■ **Lučenec III.:** 65-ročným Júliusom Machalom.

■ **Melčice – Lieskové:** 75-ročnou Máriou Vaškovou.

■ **Radvaň nad Laborcom:** 86-ročným Michalom Rudišinom.

■ **Závadka nad Hronom:** 94-ročnou Annou Bartošikovou.

Čeť ich nehynúcej pamiatke!

Z OSLÁV OSLOBODENIA OD NEMECKÉHO NACIZMU A FAŠIZMU

74. výročie oslobodenia obce Selce

V pondelok 25. marca 2019 sa pri miestnom pamätníku padlých v 1. a 2. svetovej vojne konal z príležitosti 74. výročia oslobodenia našej obce pietny akt kladenia vencov.

Pred 74 rokmi bola práve kvetná nedeľa, keď z kostolnej veže zvony mocným hlasom oznámili koniec utrpeniu v našej dedine. Teraz sme sa zišli v areáli pomníka, aby sme si uctili pamiatku tých, ktorí položili svoje životy za našu slobodu.

Po doznení slovenskej hymny prítomných privítala predsedníčka ZO SZPB Viktória Petříková. Účastníkmi pietneho aktu boli členovia ZO SZPB Selce, občania Seliec, starosta Ján Kuppec a poslankyňa obecného zastupiteľstva Zuzana Hrašková, Jaroslava Lauková, Marianna Miklošová, Janka Mesíková, Eva Patrášová a žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ v Selciach spolu so svojimi učiteľmi.

Žiaci 9. ročníka predniesli báseň Matkina slza. Starosta v príhovore pripomenul, aby sme si pamätali, ako ťažko sa bojovalo za slobodu, ktorú žijeme už 74 rokov. Z. Hrašková oboznámila prítomných s historickými faktami z čias oslobodzovania našej obce.

Na záver sme si všetci zaspievali partizánsku hymnu.

Anna Vrbová

Srdečne Vás pozývame na oslavy 74. výročia ukončenia 2.sv.vojny a víťazstva nad fašizmom v Štúrove na cintoríne padlých vojakov Červenej armády a k pamätníku tankovej bitky v Kameníne.

Príďte sa poďakovať osloboditeľom, príslušníkom slávnej „Čaty hrdinov“ 36. gardovej tankovej brigády, a ich potomkom ktorí budú na tejto slávnosti. Príďte vzdať poctu dôstojníkom a vojakom Červenej armády, ktorí padli za našu slobodu.

Nech ich činy, obeť a utrpenie zostanú navždy v našej pamäti!!!

Štúrovo
6.mája 2019 o 10.00 hod
Kamenín
6. mája 2019 o 11.30 hod

Podľa eurasia24.cz, 14. 4. 2019 (výňatok)

Kto prinútil Hitlera prepadnúť Stalina

V ponuke vydavateľstva Martinus sa objavila kniha rovnomenného názvu od Nikolaja Viktoroviča Starikova.

Kniha sleduje Hitlerovu cestu od okamihu jeho objavenia sa na politickej scéne až do osudového útoku na Sovietsky zväz. Sú v nej vymenované mená osobností, ako aj udalostí, ktoré už väčšinou poznáme, lenže toto dielo je cenné výkladom ich nadväzností. Ponúknutou optikou vidíme Hitlerovu kariéru ako nejaký politický curling. Čitateľ sa stane svedkom neuveriteľného a takmer nekonečného reťazca „náhod“, ktoré vždy v potrebný okamih priplietli jednotlivé politické príležitosti a pomocníkov na ich realizáciu Hitlerovi pod nohy. Zistí, že prakticky každému zásadnému pokroku jeho NSDAP predchádzala zmena zahraničnopolitickej situácie vo svete, väčšinou v Sovietskom zväze.

Ponúknutá kniha nás naučí vnímať VOSR ako nezládnutý projekt. Spomenieme si na strastiplný hospodársky vývoj Výmarskej republiky a osvojíme si metódu zvládnutia hospodárskej krízy v priebehu niekoľkých dní. Zoznámime sa s Hitlerovým prvým kurátorom a spoluautorom jeho slávneho eposu. Naučíme sa anektovať cudzie územia bez nadväzujúcich sankcií. Pochopíme logiku výberu dejísk olympiád vtedy i dnes. Dozvieme sa, ako to bolo s Krištáľovou nocou a občianskou vojnou v Španielsku. Čitateľ sa dozvie aj to, prečo Francúzsko podľahlo Nemecku tak rýchlo a prečo hitlerovci bombardovali v Anglicku civilné ciele a nie vojenské.

Pre slovenských čitateľov je zaujímavý aj odlišný a nezvyčajný výklad mníchovských udalostí a vzniku samostatného Slovenského štátu.

Podľa martinus.sk

Nemecký prístup

Zberateľ Artur Bondar neustále pokračuje v zbere a uverejňovaní unikátnych historických fotografií, ktoré nachádza na blížich trhoch, či počas aukcií.

Tentoraz sa mu do rúk dostali zábery nemeckého vojaka s priezviskom Eberhardt, ktorý bol nadporučikom 740. ťažkého delostreleckého oddielu Wehrmachtu. Jeho záľubou bolo dokumentovať bežný vojnový život.

Eberhardt toho nafotil mnoho, väčšinu zábe-

rov však zničil. Tie ostatné starostlivo uchovával v zásobníkoch a zároveň ich popisoval. V tomto súbore (viď link) sú zábery nemeckých vojakov počas útoku proti Francúzsku, sú tam však aj snímky zo Slovenska, Juhoslávie, Ukrajiny, Bieloruska a Ruska. Posledný film má dátum roku 1943, v ktorom nemecká armáda mala značné straty a začínala ustupovať.

Ďalší osud Eberhardta nie je známy.

Podľa lenta.ru, 20. marec 2019

Link na historické snímky. Nachádza sa medzi nimi aj snímka Bardejova z roku 1941: <https://lenta.ru/photo/2019/03/20/archives/>

Film „Balkánska hranica“

Rusko-srbská vojnová dráma Andreja Volgina „Balkánska hranica“ o konflikte v Juhoslávii v roku 1999 sa stala počas víkendy 12. týždňa najnavštevovanejším filmom Ruska.

Film rozpráva o skupine špeciálneho určenia,

ktorá počas konfliktu v Juhoslávii v roku 1999 dostala rozkaz získať kontrolu nad hlavným strategickým objektom – letiskom „Slatina“ v Kosove a udržať ho za každú cenu.

Ideový duch filmu dodal producent Goša Kucenko, ktorý si zahral aj v jednej z hlavných rolí.

Podľa ria.ru, 25. 3. 2019

Al Pacino sa vráti ako lovec náckov

Hollywoodska legenda Al Pacino hlási návrat na televízne obrazovky. Uvidíme ho na streamovacej službe Amazonu v novom seriáli The Hunt, kde si krstný otec strihne rolu lovca nacistov.

The Hunt má byť desaťdielny seriál, inšpirovaný reálnymi udalosťami. Rozpráva príbeh skupiny nazývanej „Lovci“, ktorá vedie neustály boj s vtedajšou neonacistickou komunitou pôsobiacou

v New Yorku. Súčasťou protinacistickej skupiny má byť práve Al Pacino.

Príbeh sa rozbieha v okamihu, keď sa lovci nacistov dozvedia, že New York v osemdesiatych rokoch nie je až také bezpečné miesto, ako všetci dúfali. Najvyššie postavení bývalí nacistickí generáli totiž plánujú vytvorenie americkej štvrtej ríše, ktorá by mohla znamenať katastrofálne následky.

Podľa filmtoro.sk, 11. 1. 2019

Oslobodenie Petržalky

Pamätníkom pripomínajúcim oslobodenie Petržalky spod takmer sedemročnej nemeckej okupácie je kamenný mílnik na rohu Rusovskej a Viedenskej cesty venovaný sovietskej armáde. „V týchto miestach prekročili oddiely slávnej Sovietskej armády hranice oslobodenej Bratislavy, aby ľud Rakúska oslobodili od nadvlády fašizmu! Česť a sláva hrdinskej Sovietskej armáde!“ Treba však dodať,

že pojem Sovietska armáda s veľkým „S“, platil až od roku 1946. Historicky objektívne by to malo byť uvedené ako „sovietska armáda“ alebo ešte správnejšie ako „Červená armáda“.

Oslobodenie Petržalky si členovia Miestneho odboru MS a ZO SZPB č. 19 pripomenuli 5. apríla v petržalskom cintoríne, na mieste obetí fašistických represálií, uctením si ich pamiatky.

- r -

Slobodu priniesol 1. čs. armádny zbor v ZSSR

Členovia SZPB v Sučanoch s obecným úradom a miestnymi občanmi si na cintoríne pri Pamätníku padlých pripomenuli 74. výročie oslobodenia obce.

S príhovorom vystúpili starosta Martin Rybár a predseda ZO SZPB Miloš Skokňa. Pripomenuli priebeh oslobodzovania obce 1., 3. a 4. brigádou 1. čs. armádneho zboru v ZSSR 11. 4. 1945 a že sloboda Sučian bola zaplatená životmi 9-tich príslušníkov armádneho zboru.

Do Sučian sa po vojne nevrátilo 113 obyvateľov, ktorí zahynuli v protifašistickom odboji počas SNP, pri oslobodzovaní obce, ale aj v koncentračných táboroch.

Vďaka padlým hrdinom vyjadřila spevom aj skupina Sučianka.

Danuša Pročková

